

Väntetider längre än vårdgarantin inom den planerade specialistvården, november 2024

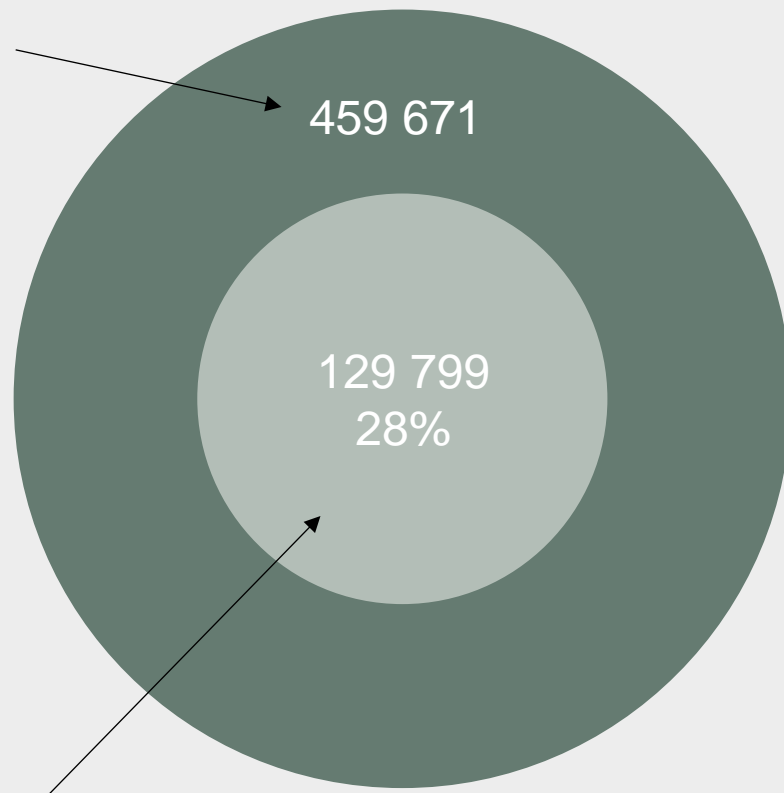

Privata vårdgivare kan och vill vara regionens partners i arbetet för att ge patienter den vård de behöver och har rätt till

Vårdköer i den planerade specialistvården, november 2024

Första möte med specialist

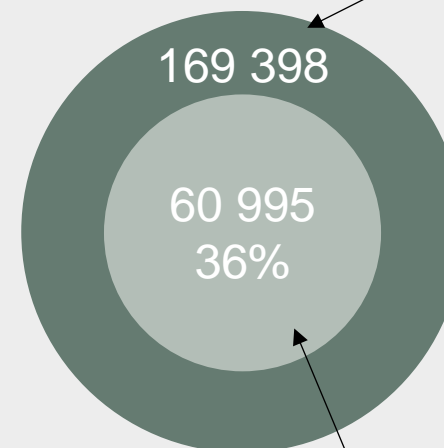
Antal i kön

Väntat längre än 90 dagar

Åtgärd/operation

Antal i kön

Väntat längre än 90 dagar

Innehållsförteckning

1. Månadens specialstudie: Väntetider längre än 365 dagar på en första kontakt med en specialist eller en åtgärd/operation
2. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården
3. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar för en åtgärd/operation inom olika specialiteter inom den planerade specialistvården
4. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården per region
5. Historiska nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården
6. Vårdföretagarnas förslag
7. Vårdgaranti och väntetidsstatistik, korta beskrivningar
8. Den lagstadgade vårdgarantin

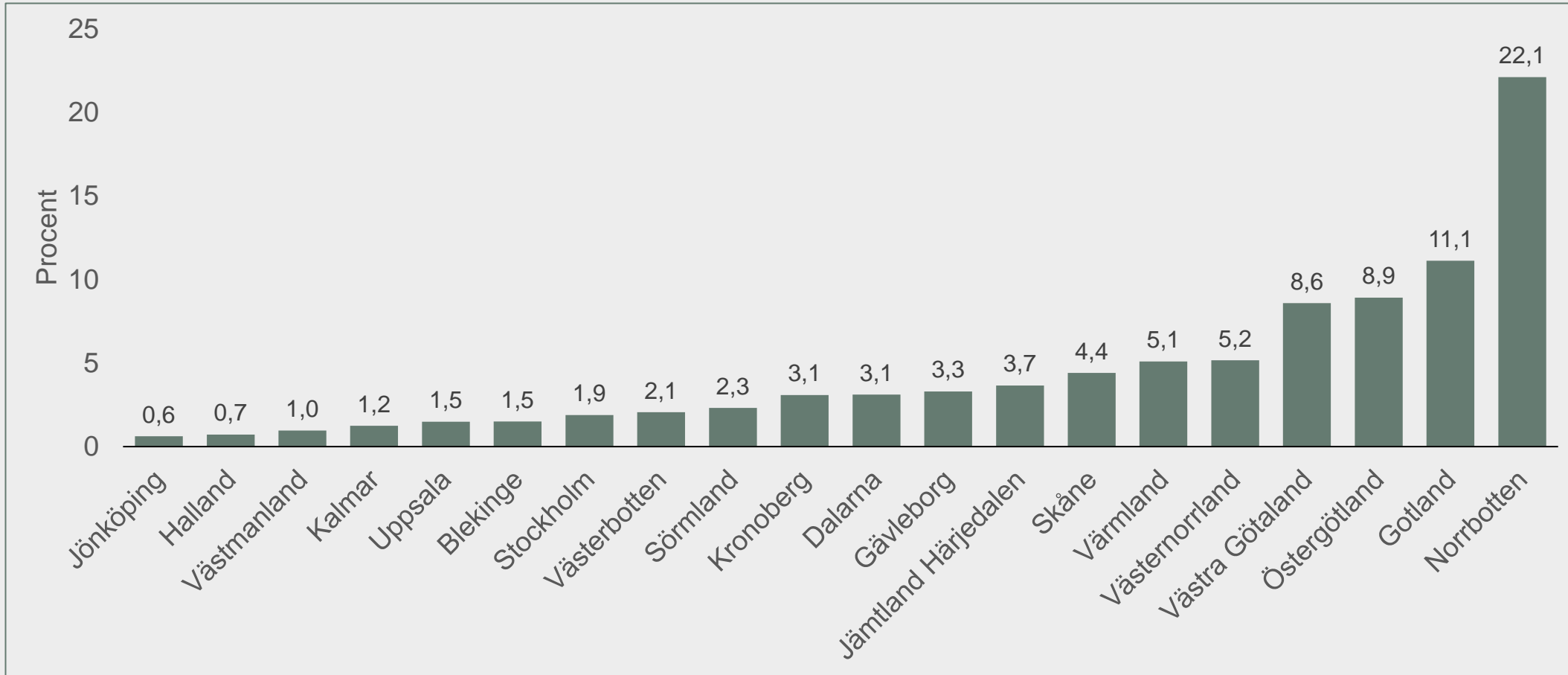
1. Väntetider längre än 365 dagar för en första kontakt med en specialist eller en åtgärd/operation

- I november 2024 hade 23 000 personer i Sverige* väntat längre än 365 dagar på en första kontakt med en specialist. Under samma månad hade 13 000 personer väntat längre än 365 dagar på en åtgärd eller operation.
- Andelen av de som hade väntat på en första kontakt som väntat längre än 365 dagar skiljde sig mycket åt mellan olika regioner.
- Klart högst var andelen som hade väntat på en första kontakt med en specialist längre än 365 dagar i Region Norrbotten, där den uppgick till drygt 22 procent.
- Även avseende andelen som hade väntat på en åtgärd eller operationen längre än 365 dagar var det stora skillnader mellan regionerna.
- I åtta av 20 regioner var andelen som hade väntat längre än ett år på en åtgärd eller operation över 10 procent.
- Högst andel var det i Region Västerbotten, med drygt 14 procent. Övriga regioner där andelen var över 10 procent var Värmland, Norrbotten, Östergötland, Västernorrland, Jämtland Härjedalen, Dalarna och Skåne.

*Uppgifterna avser 20 av 21 regioner. Orsaken är att fullständiga uppgifter saknas för oktober och november för Region Örebro pga. att de har bytt journalsystem.

Andel per region* som väntat längre än 365 dagar på en första kontakt med en specialist i november 2024

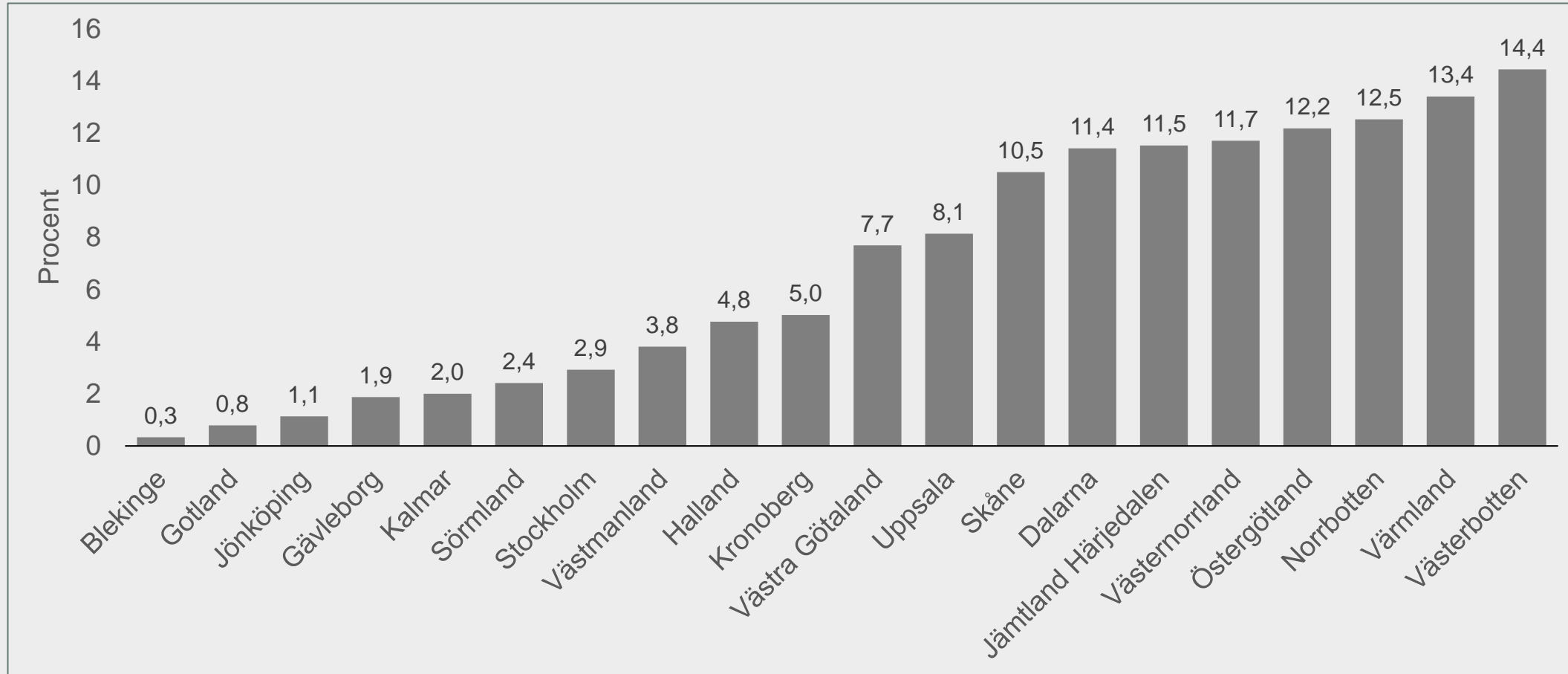
Andel som väntat längre än 365 dagar på en första kontakt med en specialist per region i november 2024

*Exklusive Region Örebro

Andel per region* som väntat längre än 365 dagar på en åtgärd eller operation i november 2024

Andel som väntat längre än 365 dagar på en åtgärd/operation per region i november 2024

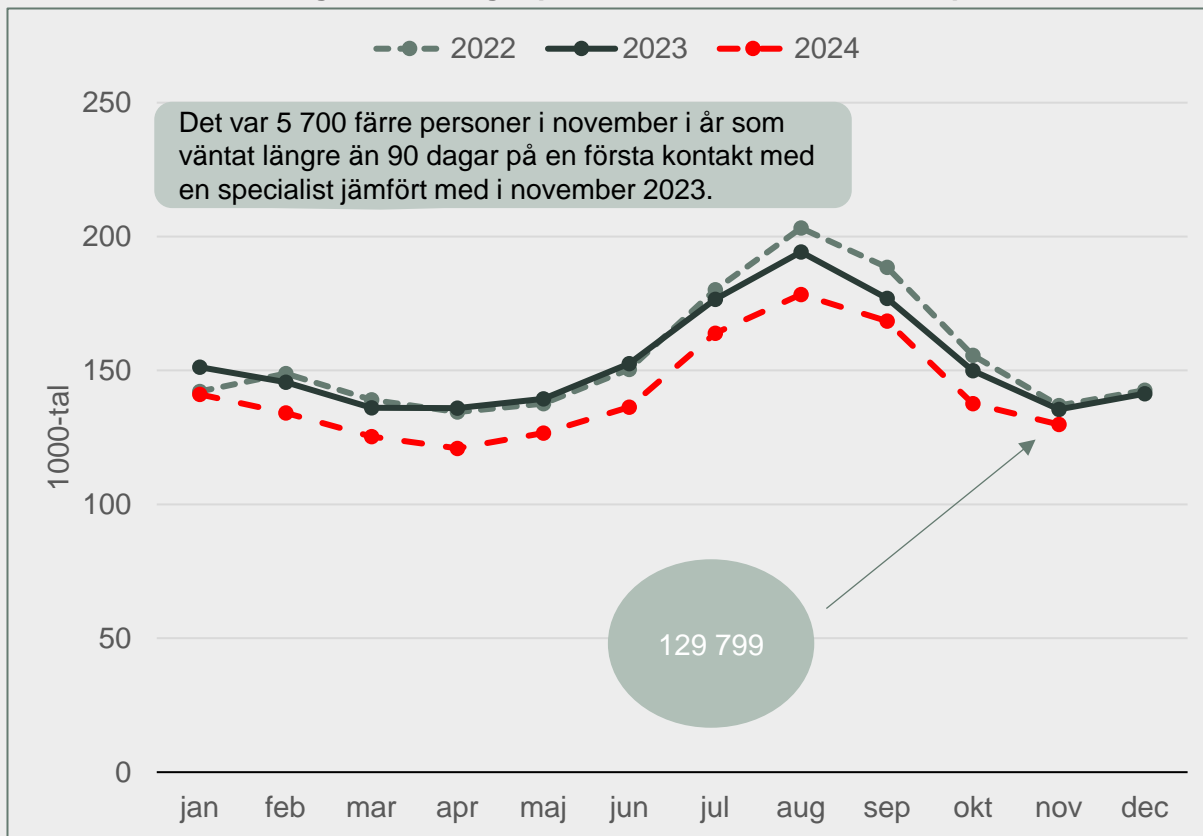

*Exklusive Region Örebro

2. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården

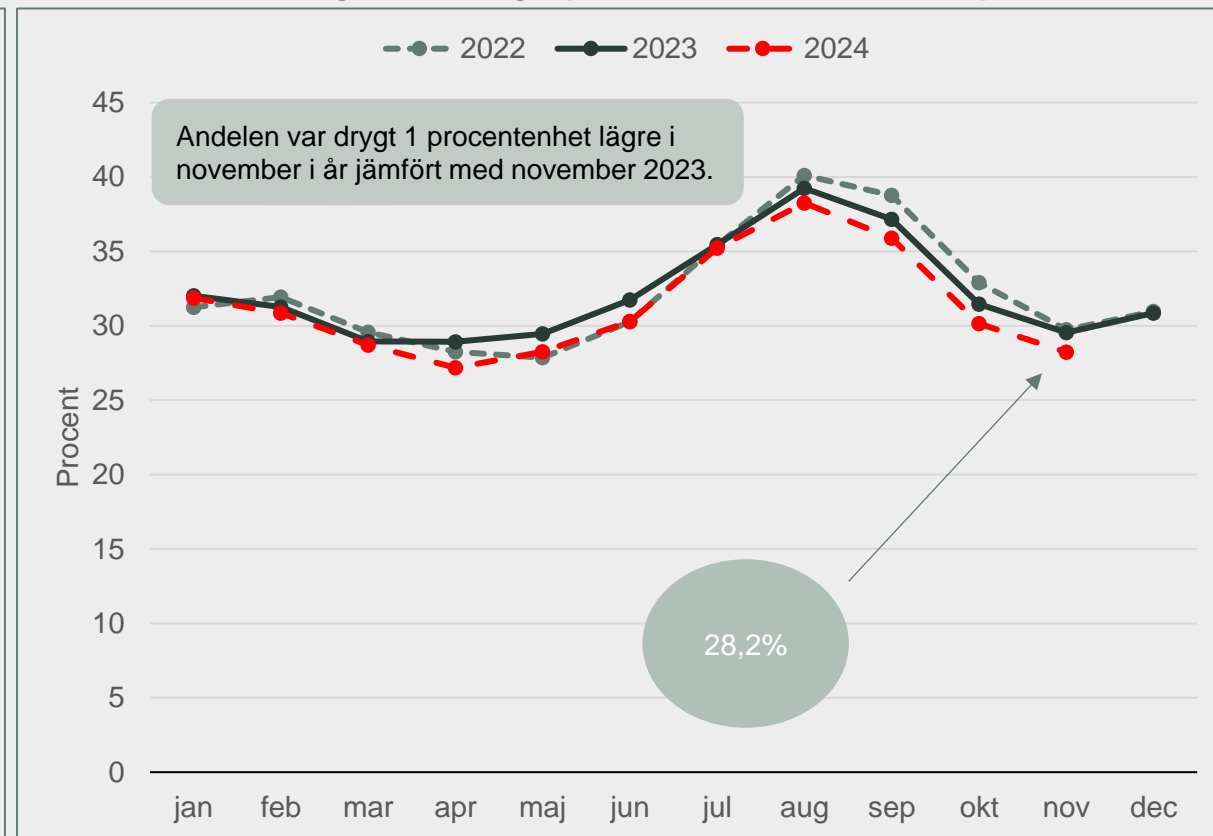
Väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Antal som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar antalet personer som varje månad väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist.

Andel som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

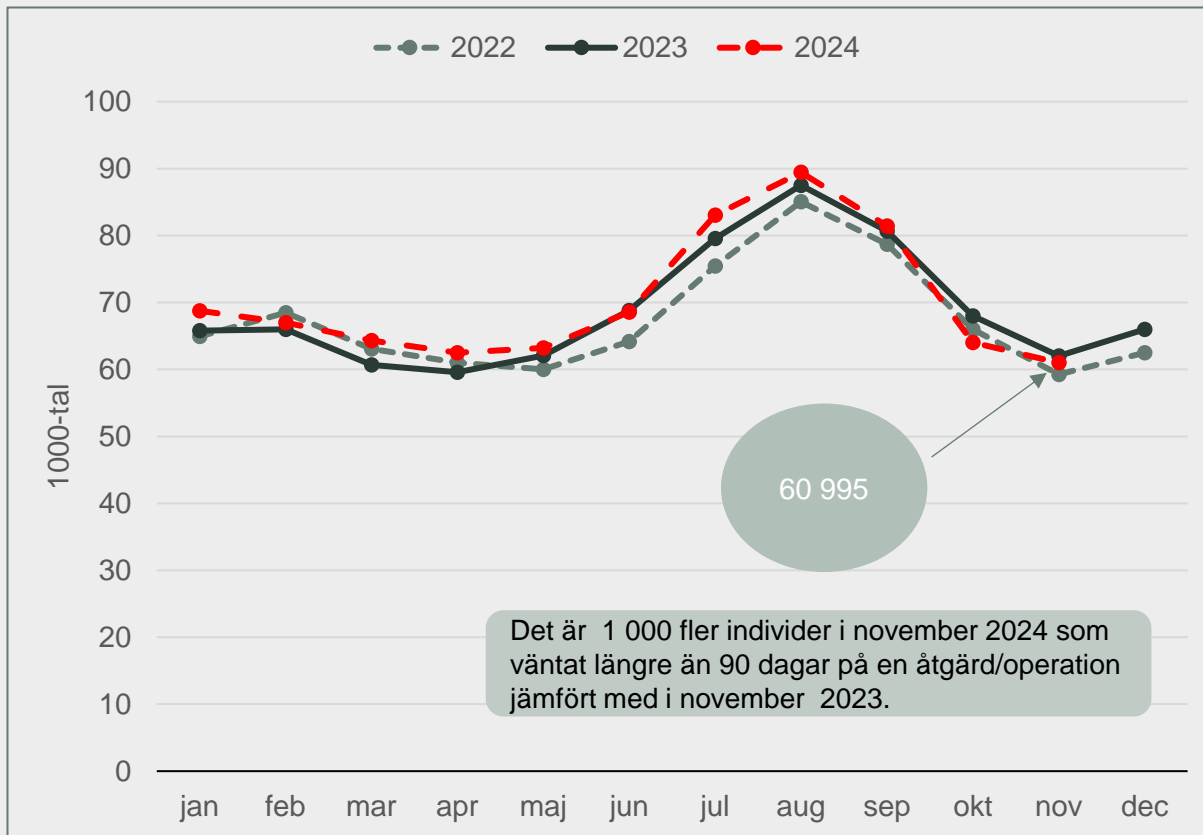

Diagrammet visar antalet personer som varje månad har väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist som andel av det totala antalet personer som varje månad väntat på en första kontakt med en specialist.

*Antal och andels siffrorna i november 2024 är korrigerade med hänsyn tagen till att uppgifter saknas för Region Örebro för november 2024.

Väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

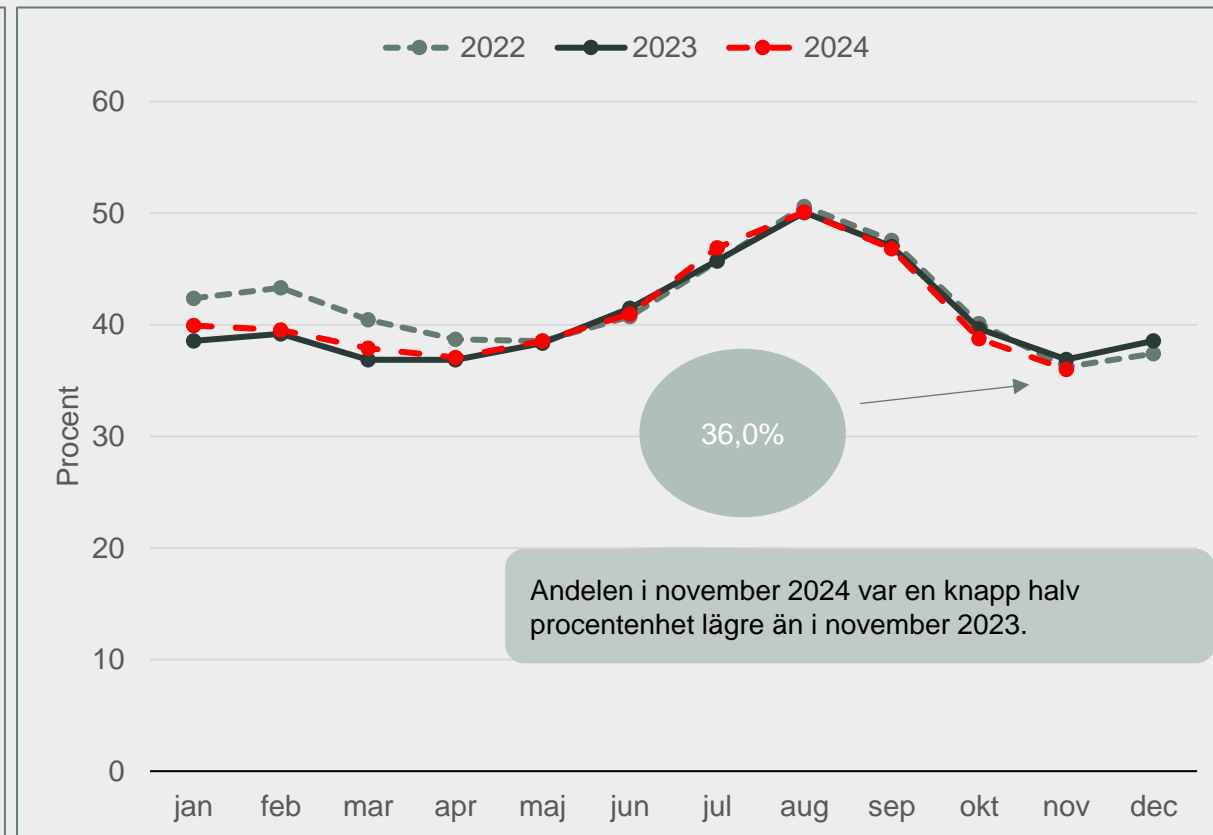
Antal som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Det är 1 000 fler individer i november 2024 som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation jämfört med i november 2023.

60 995

Andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Andelen i november 2024 var en knapp halv procentenhet lägre än i november 2023.

36,0%

Diagrammet visar antalet personer varje månad som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation.

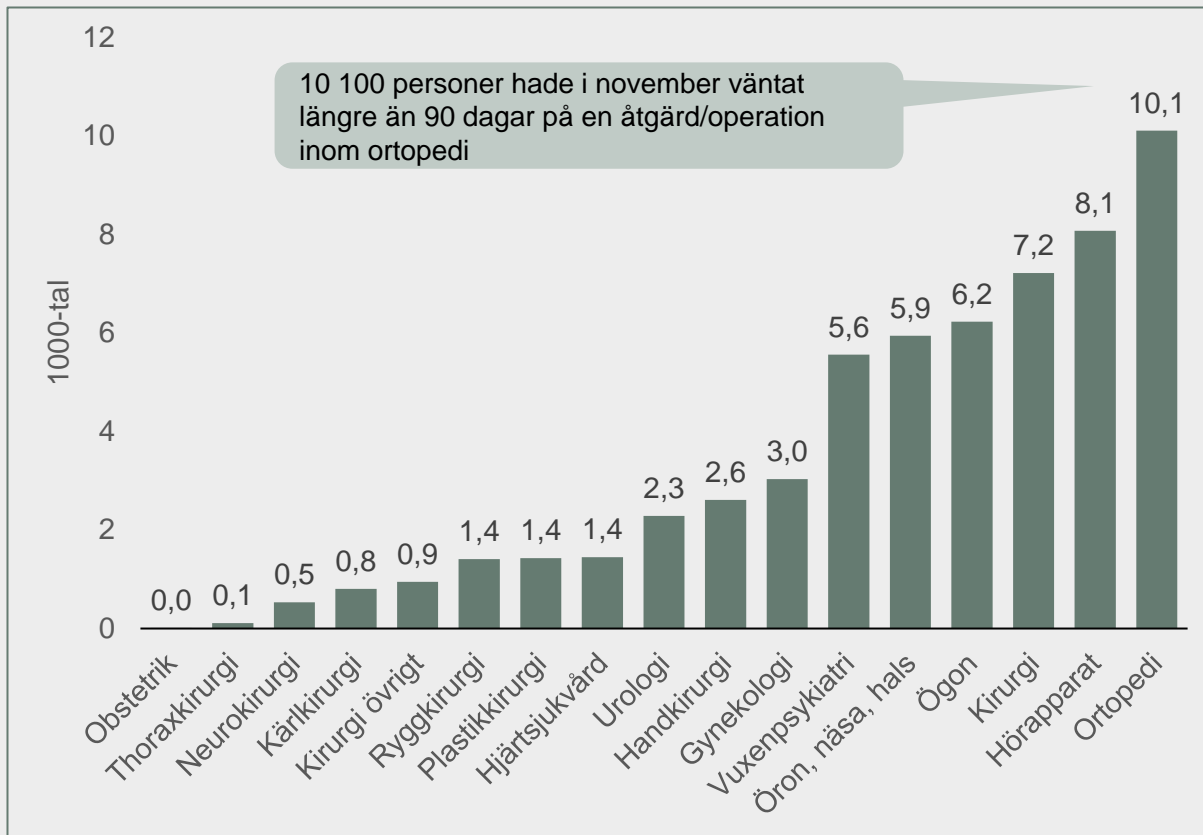
Diagrammet visar antalet personer som varje månad har väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation som andel av det totala antalet personer som varje månad väntat på en åtgärd/operation.

*Antal och andels siffrorna i november 2024 är korrigerade med hänsyn tagen till att uppgifter saknas för Region Örebro för november 2024.

3. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar för en åtgärd/operation inom olika specialiteter

Antal och andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation fördelat på specialitet, november 2024*

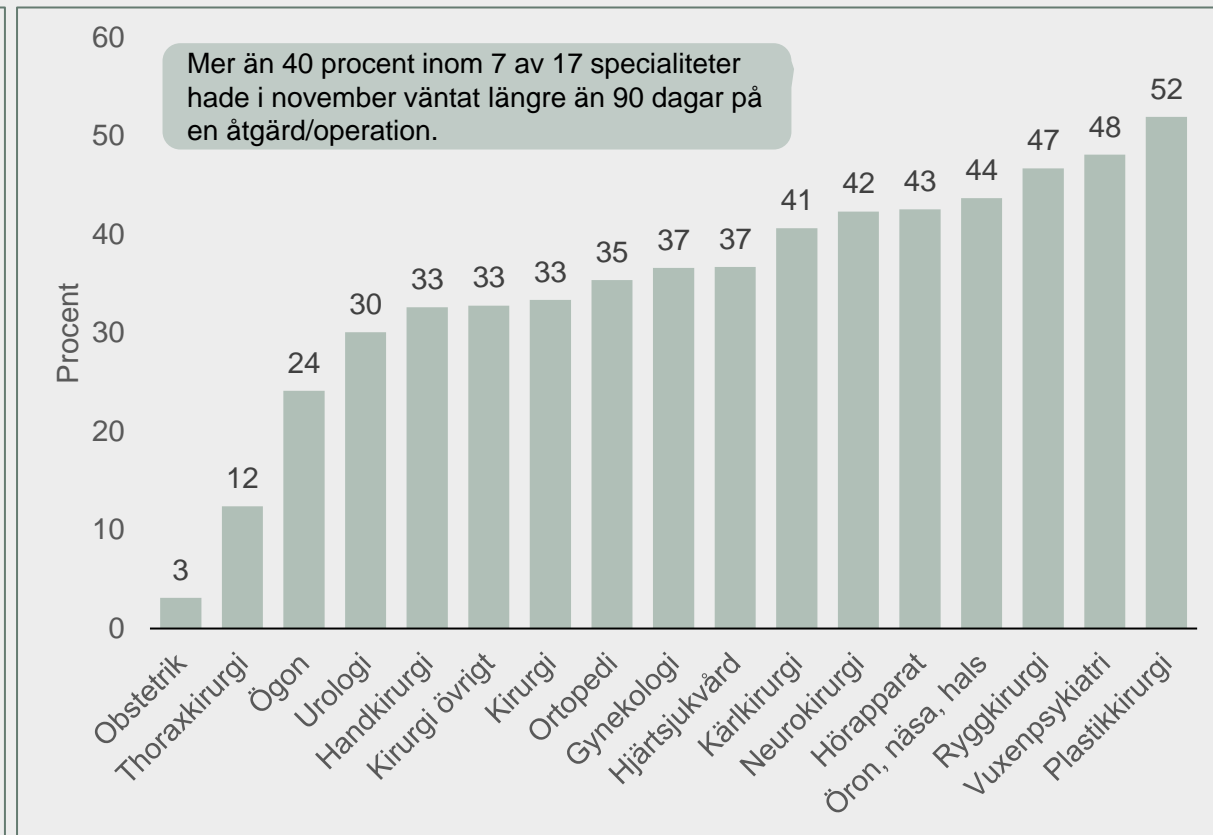
Antal som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation fördelat på specialitet

Diagrammet visar antalet personer som i november 2024 hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation inom en viss specialitet.

*Exklusive Region Örebro

Andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation fördelat på specialitet

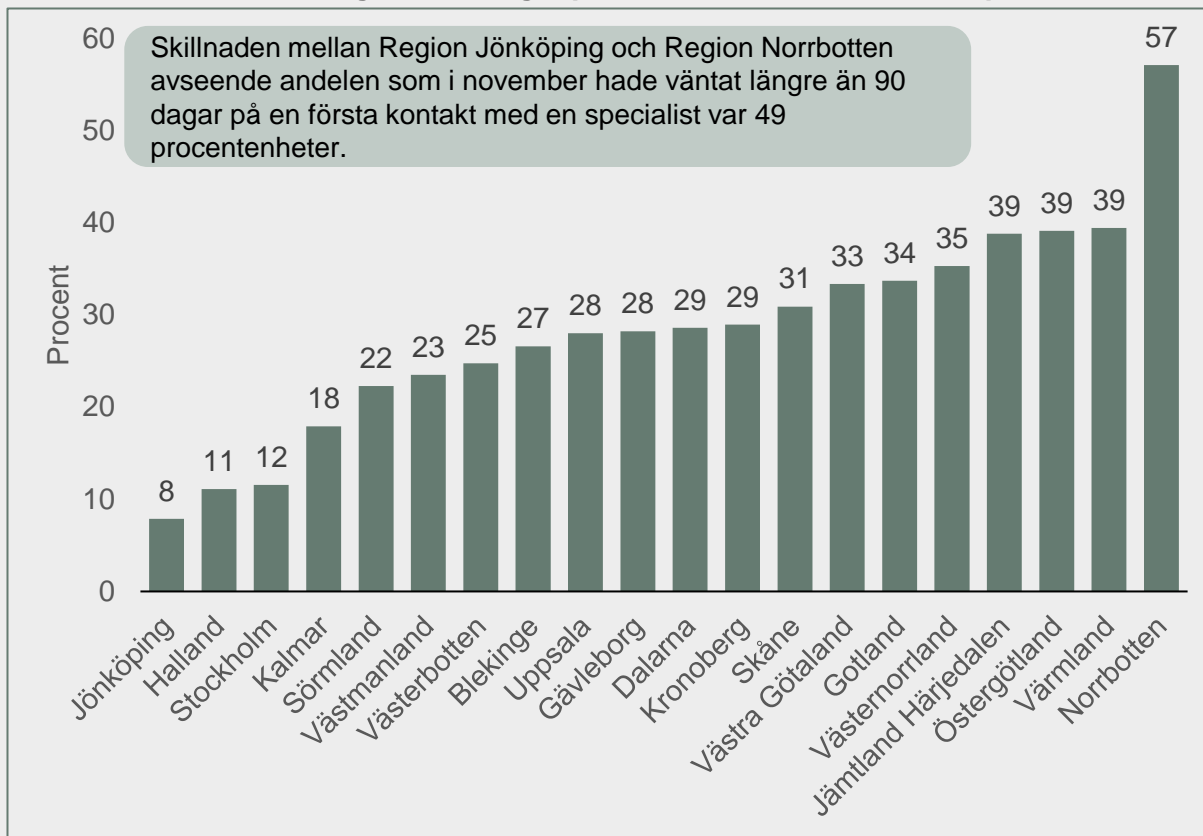

Diagrammet visar antalet personer som i november 2024 hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation inom en viss specialitet som andel av det totala antalet personer i november som väntat på en åtgärd/operation inom den specialiteten.

4. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården per region

Andel per region som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist eller på en åtgärd/operation, november 2024

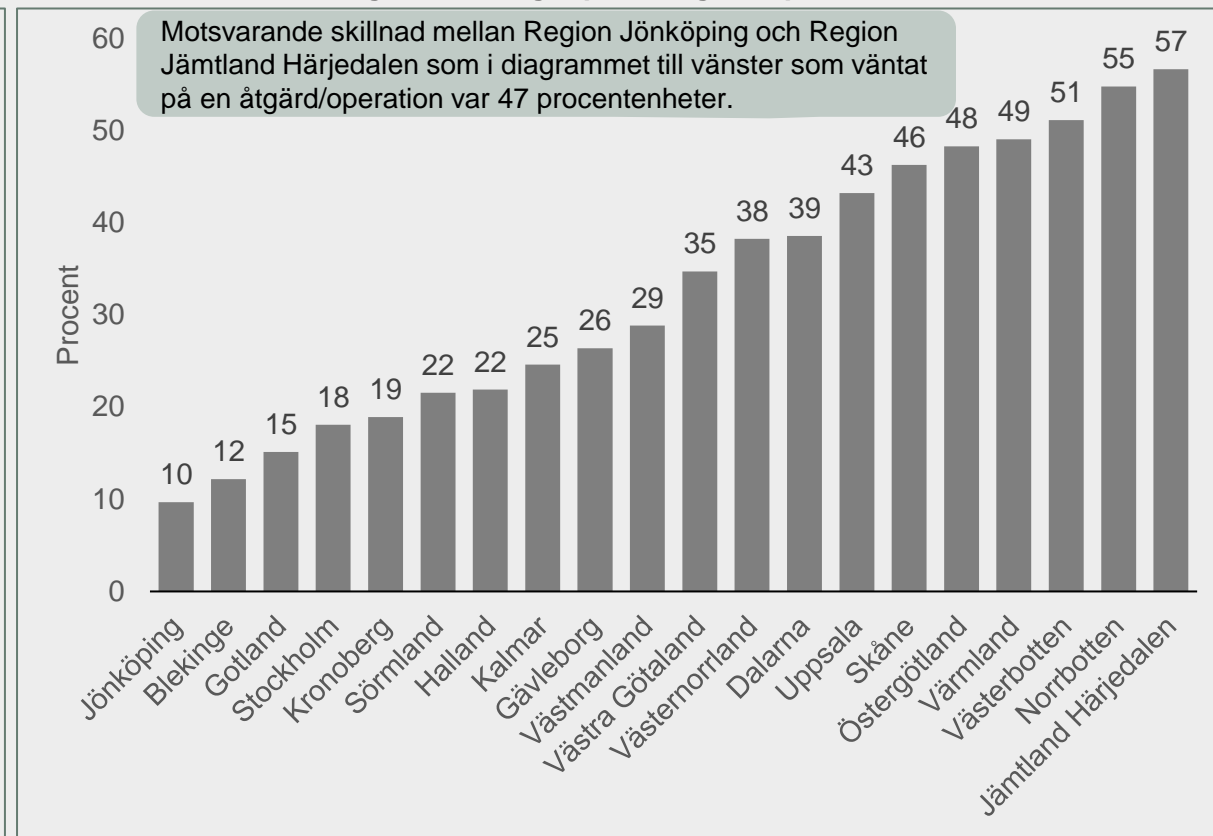
Andel som väntat 90 dagar eller längre på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar antalet personer per region som november 2024 hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist som andel av det totala antalet personer per region som i november väntat på en första kontakt med en specialist.

*Exklusive Region Örebro

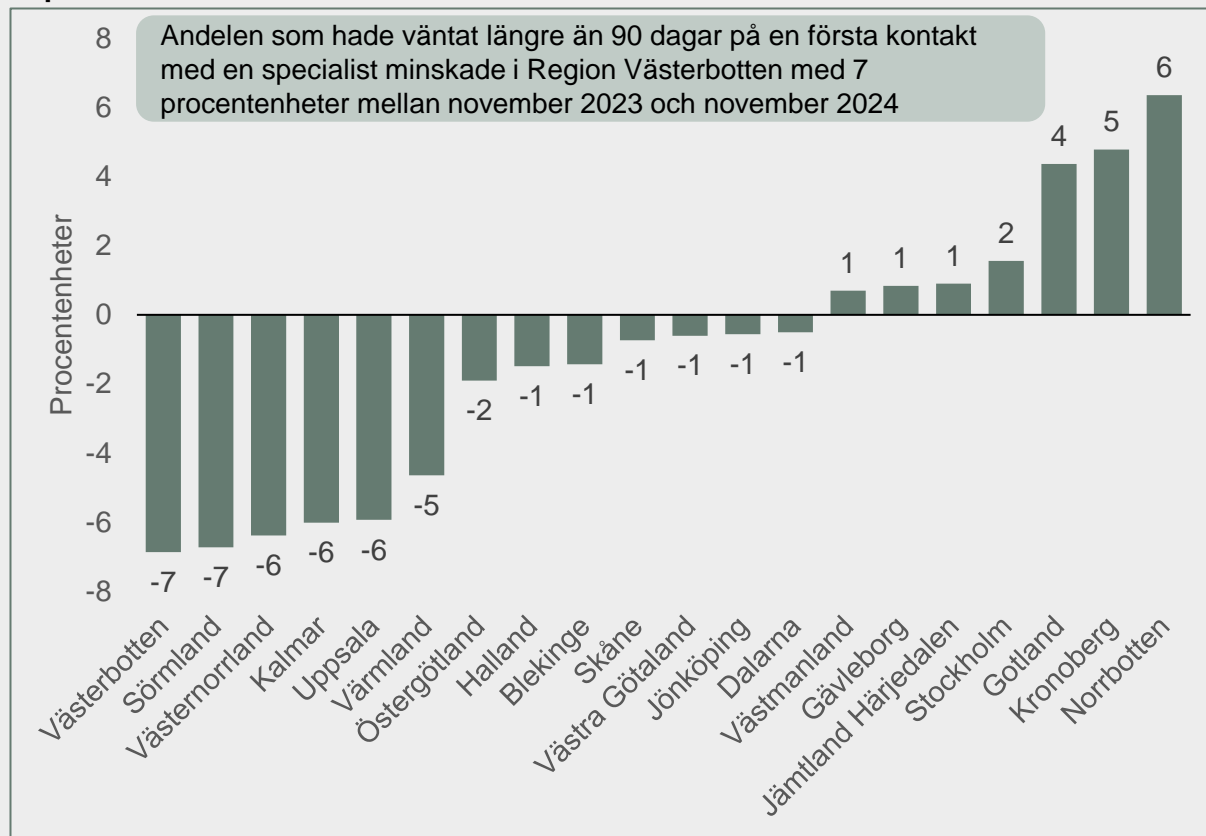
Andel som väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation

Diagrammet visar antalet personer per region som i november 2024 hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation som andel av det totala antalet personer per region som i november väntat på en åtgärd/operation.

Förändring av andelen per region som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist eller på en åtgärd/operation, nov 2023 - nov 2024

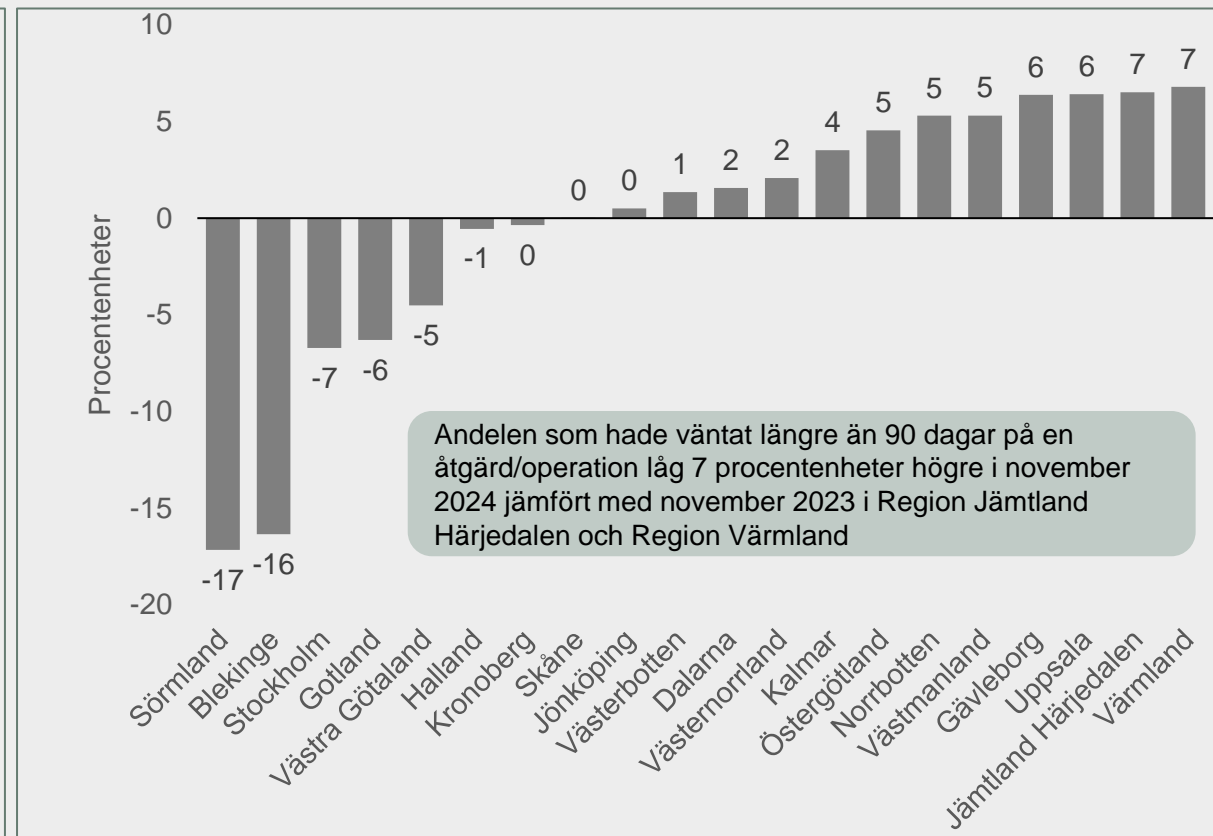
Förändring av andelen som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar förändringen i procentandelen som hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist mellan november 2024 och november 2023 per region. Negativt värde visar att andelen minskat och vice versa.

*Exklusive Region Örebro

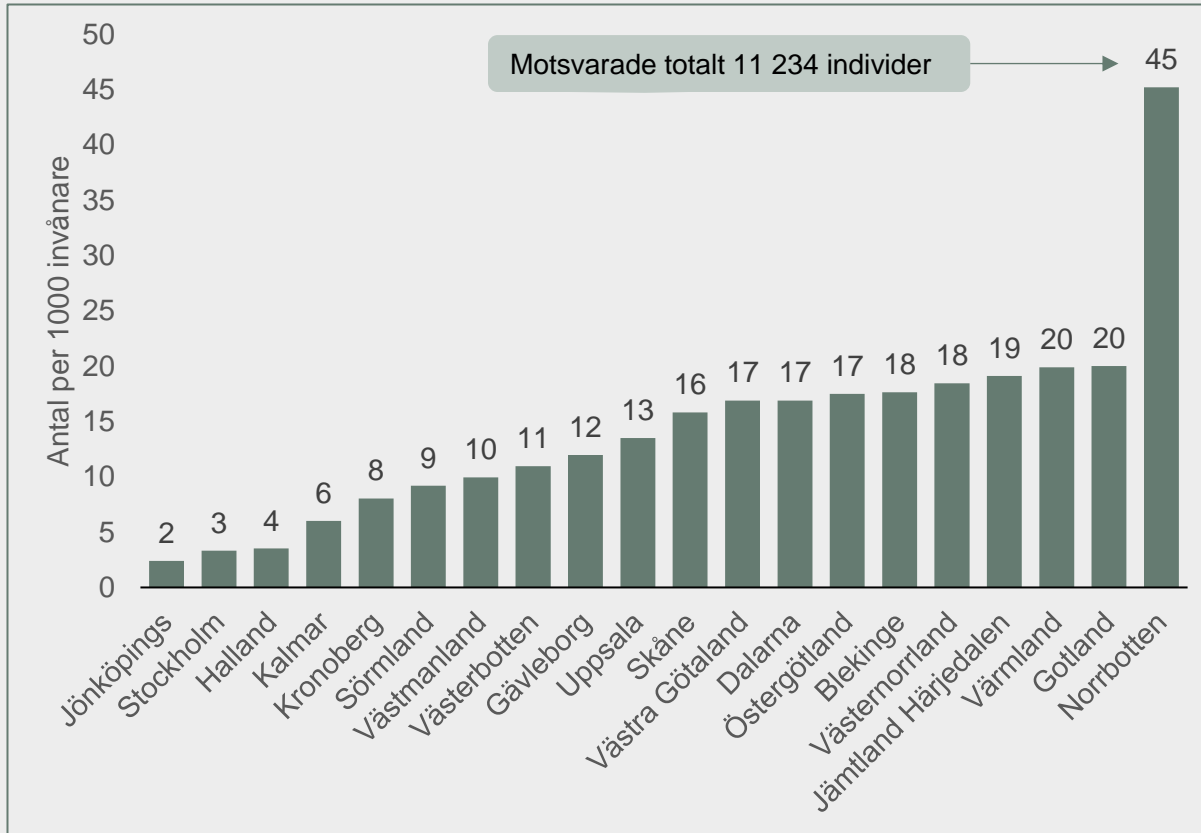
Förändring av andelen som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar förändringen i procentandelen som hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation mellan november 2024 och november 2023 per region. Negativt värde visar att andelen minskat och vice versa.

Antal per 1 000 invånare och region som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist eller på en åtgärd/operation i november 2024

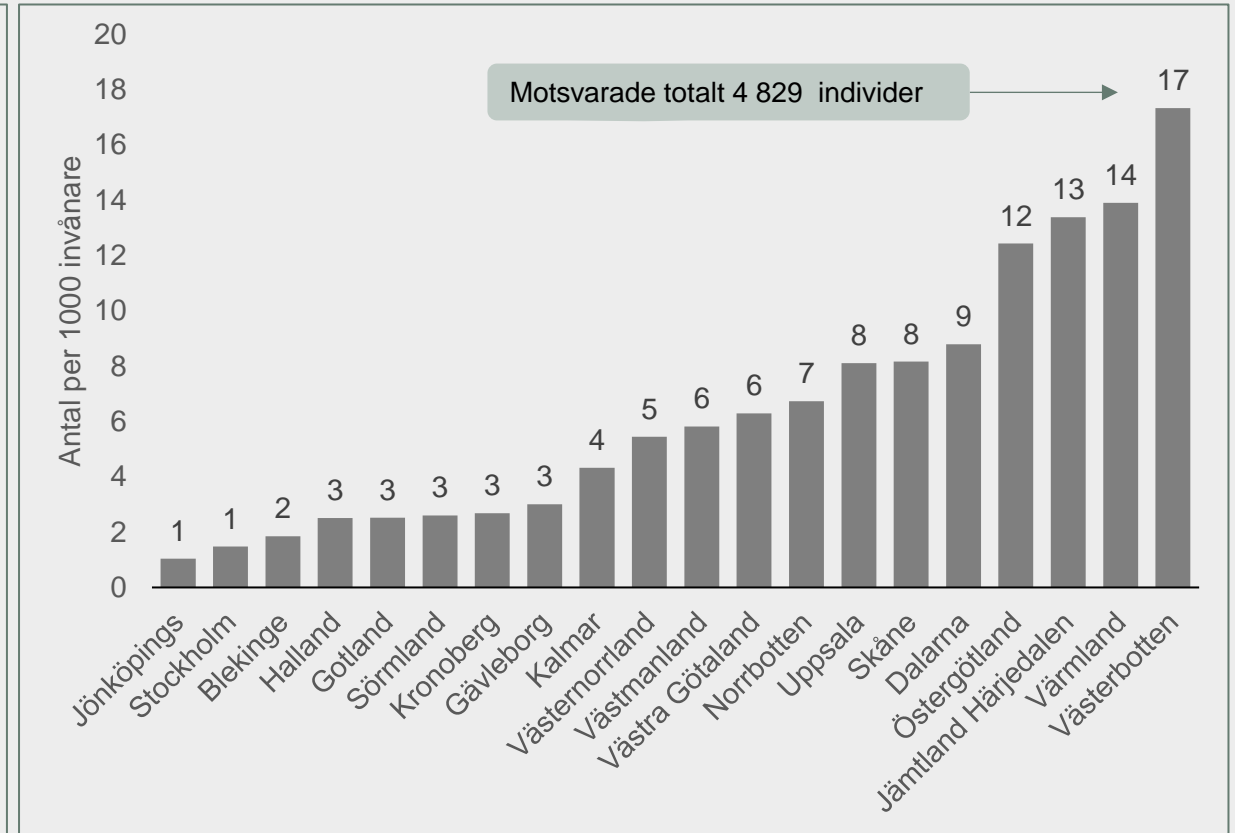
Antal per 1 000 invånare som hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar antalet per 1 000 invånare och region som under november 2024 väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist.

*Exklusive Region Örebro

Antal per 1 000 invånare som hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar antalet per 1 000 invånare och region som under november 2024 väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation.

Antal som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist eller på en åtgärd/operation per region i november 2024

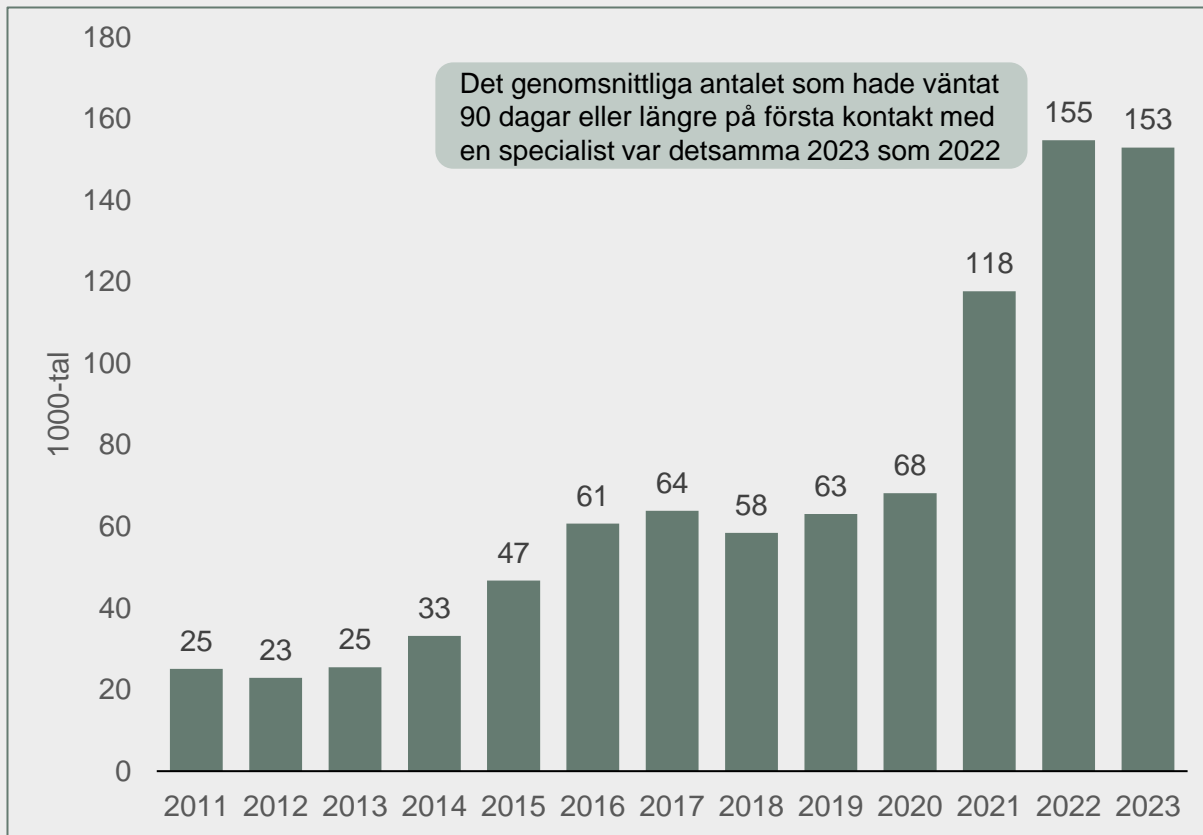
	Befolkning	Första kontakt med en specialist	Åtgärd/operation	Första kontakt med en specialist	Åtgärd/operation
	Antal	Antal	Antal	Antal per 1000 invånare	Antal per 1000 invånare
Hela riket	10 551 707	129 799	60 995	12,3	5,8
Blekinge	157 973	2 788	293	17,6	1,9
Dalarna	287 253	4 855	2 524	16,9	8,8
Gotland	61 029	1 221	154	20,0	2,5
Gävleborg	285 642	3 416	860	12,0	3,0
Halland	343 746	1 209	864	3,5	2,5
Jämtland Härjedalen	132 572	2 535	1 774	19,1	13,4
Jönköping	368 856	886	383	2,4	1,0
Kalmar	246 667	1 483	1 068	6,0	4,3
Kronoberg	203 686	1 639	546	8,0	2,7
Norrbottnen	248 480	11 234	1 674	45,2	6,7
Skåne	1 421 781	22 494	11 606	15,8	8,2
Stockholm	2 454 821	8 184	3 622	3,3	1,5
Sörmland	301 944	2 780	787	9,2	2,6
Uppsala	404 589	5 461	3 281	13,5	8,1
Värmland	283 548	5 642	3 942	19,9	13,9
Västerbotten	278 729	3 052	4 829	10,9	17,3
Västernorrland	242 148	4 465	1 320	18,4	5,5
Västmanland	280 813	2 792	1 635	9,9	5,8
Östergötland	472 298	8 263	5 871	17,5	12,4
Västra Götaland	1 767 016	29 858	11 111	16,9	6,3

*Antal och andels siffrorna för riket är korrigerade med hänsyn tagen till att uppgifter saknas för Region Örebro för november 2024.

5. Historiska nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården

Antal och andel som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist perioden 2011-2023

Antal som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist.

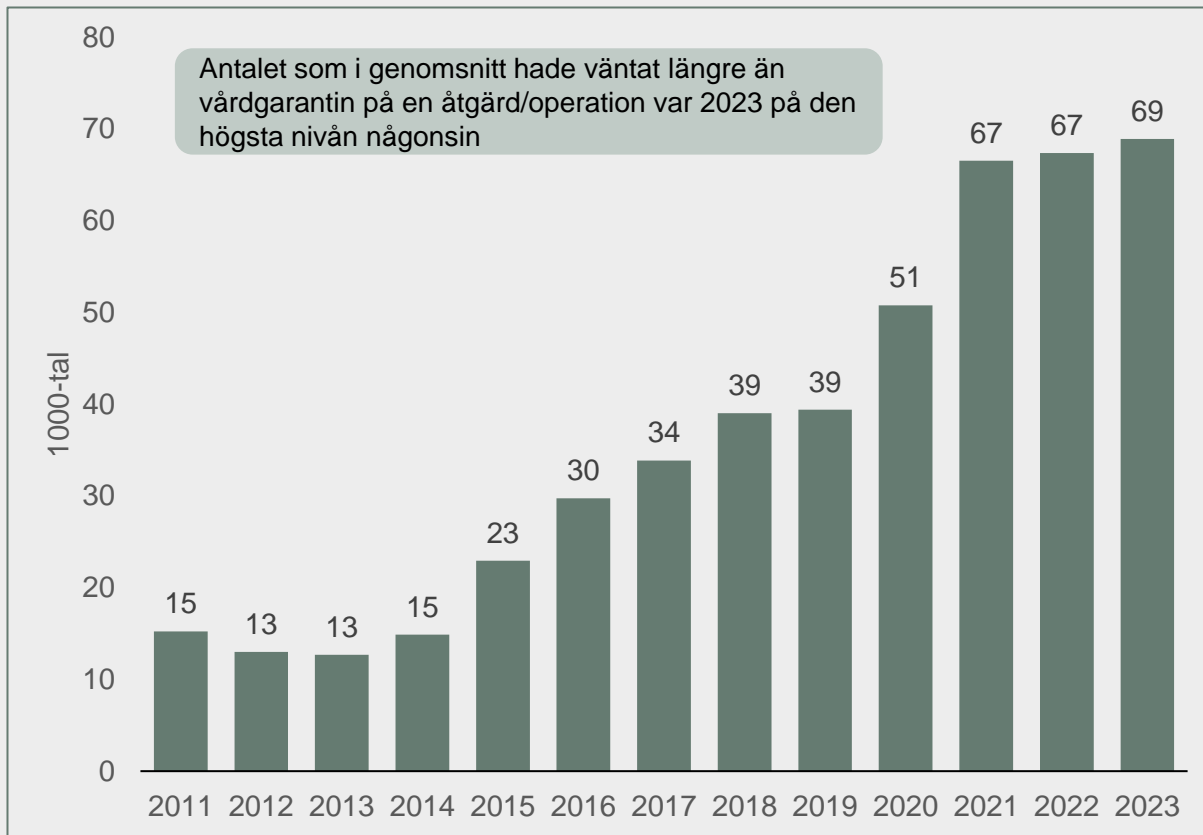
Andel som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist som andel av det genomsnittliga totala antalet personer per månad som väntat på en första kontakt en specialist.

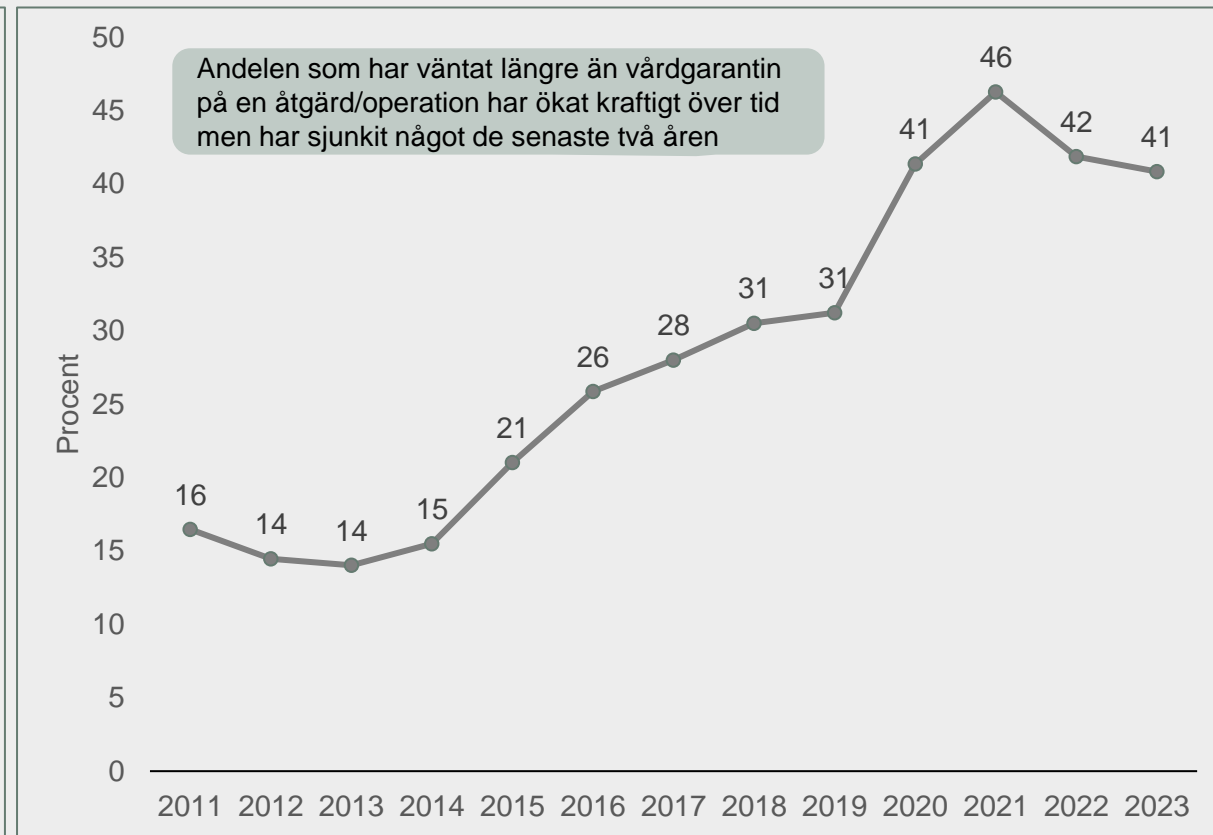
Antal och andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation perioden 2011-2023

Antal som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation.

Andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation som andel av det genomsnittliga totala antalet personer per månad som väntat på en åtgärd/operation.

6. Vårdföretagarnas förslag

Vårdköerna är långa. Vårdgarantin är i praktiken satt ur spel. Det är ett politiskt ansvar att se till att vårdgarantin börjar fungera på riktigt. Inte en enda patient ska behöva vänta onödigt länge på vård. Den privat drivna sjukvården kan och vill bidra mer.

Följande åtgärder bör snabbt genomföras:

1. Stärk patienternas rätt att söka vård i hela landet

Idag har patienter rätt att söka öppenvård var som helst i landet. Men få känner till den rättigheten eller kan överblicka sina möjligheter till vård.

- **Ge patienter lagstadgad rätt att söka slutenvård** över regiongränserna.
- **Aktuella väntetider i vården måste vara tillgängligt för alla.** En nationell vårdförmedling måste redovisa ledig kapacitet hos alla landets vårdgivare, samt annan relevant information för att varje patient ska kunna göra välinformerade val.
- **Öka patienters kunskap om sina rättigheter.** Vidta åtgärder för att patienter i hela landet ska få kunskap om sina rättigheter.

2. Guida patienterna till vårdgivare med kortast köer

Upprättandet av en nationell vårdförmedling måste ges högsta prioritet. Varje patient i hela landet måste på ett enkelt sätt ges tillgång till information om aktuella väntetider och eventuell ledig kapacitet hos alla landets vårdgivare.

3. Upphandla vårdkapacitet hos privata vårdgivare för att minska väntetiderna

Alla regioner bör via avtal med vårdgivare säkerställa patienternas tillgång till specialistvård. Nationella ramavtal med privata vårdgivare som alla regioner kan använda kan vara ett sätt att snabbt öka vårdkapaciteten på vårdområden där väntetiderna är långa.

4. Se över en skärpning av vårdgarantin. Den svenska vårdgarantin är tandlös och har med nordiska mått långa bortre tidsgränser. Införandet av en modell som liknar den danska, med tydliga incitament för regionerna och 30 dagar istället för Sveriges 90, bör skyndsamt utredas.

7. Vårdgarantin och väntetidsstatistik

Vårdgarantin för den planerade specialistvården

Vårdgarantin anger hur länge som du som längst ska behöva vänta för att få kontakt med vården. Den anger bland annat att en patient som bedöms vara i behov av ett besök inom den planerade specialistvården ska erbjudas tid för ett första besök eller åtgärd inom 90 dagar.

Vårdgarantin infördes 2005 med syftet att öka tillgängligheten till planerad vård men också att avveckla köer och väntetider. Regionernas skyldighet att faktiskt erbjuda vårdgarantin blev en del av Hälso- och sjukvårdslagen 2010 och en del av Patientlagen 2015.

Väntetidsdata för den planerade specialistvården

Varje månad rapporterar regionerna data till den nationella väntetidsdatabasen. Statistik från den visas på väntetider.se. Väntetidsdatabasen är en lagstadgad databas och regionerna bär rapporteringsskyldighet som enligt regeringen ska finnas för att följa upp vårdgarantin. I den här rapporten redovisas endast väntetider inom den planerade specialistvården.

Patienter som blivit erbjudna en kontakt inom vårdgarantins tidsgräns men som själva valt att vänta längre tid, till exempel för att få komma till en viss vårdgivare, är exkluderade ur statistiken.

8. Den lagstadgade vårdgarantin

Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)

9 kap. Vårdgaranti

1 § Regionen ska erbjuda vårdgaranti åt den som omfattas av regionens ansvar enligt 8 kap. 1 eller 2 §. Vårdgarantin ska innehålla en försäkran om att den enskilde inom viss tid får

1. kontakt med primärvården,
2. en medicinsk bedömning av läkare eller annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal inom primärvården,

3. besöka den specialiserade vården, och

4. planerad vård.

Förordning (2010:349) om vårdgaranti

Tidsperioder för vårdgarantin

2 § Vårdgarantin enligt 3 g § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) ska innehålla en försäkran om att landstingen uppfyller

1. tillgänglighetsgarantin samma dag som den enskilde söker kontakt med primärvården,
2. besöksgarantin inom primärvården inom 7 dagar från det att den enskilde har sökt kontakt med primärvården, om vårdgivaren har bedömt att den enskilde behöver besöka läkare,
3. besöksgarantin inom den specialiserade vården inom **90 dagar** från det att remiss har utfärdats eller, om någon remiss inte är nödvändig, från det att den enskilde har sökt kontakt med den specialiserade vården, och
4. behandlingsgarantin inom **90 dagar** från det att vårdgivaren har beslutat att den enskilde ska få den aktuella vården.